

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petih vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2,50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inzerati petih vrst & Din 4.— Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod veča mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inostranstvo Din 25.— Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knjižna ulica št. 5
Telefon: 31-22, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocanova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob holodvoru 101.
Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.351

Naraščajoča napetost zaradi ČSR:

V pričakovanju proglasa dr. Beneša

Prezident češkoslovaške republike dr. Beneš bo jutri objavil proglas na narod, v katerem bo obrazložil dokončno stališče glede ureditve nare dnostnega problema v državi

PRAGA, 9. sept. h. Vsa češkoslovaška javnost z največjo napetostjo pričakuje podrobne vsebine dokončnih predlogov vlade glede ureditve narodnostnega problema v ČSR in s tem združene preureditve države.

Včeraj je imel politični odbor ministrov 4 ure trajajočo sejo pod predsedstvom predsednika republike dr. Beneša. Kakor se doznava iz dobro poučenih virov, so bile na tej seji dogovorjene vse podrobnosti v glavnih obrisih že objavljenega predloga. Pri tej priliki je bilo tudi sklenjeno, da bo prezident republike jutri objavil proglas na narod, v katerem bo obrazložil sedanji notranji in zunanji politični položaj države in pojasnil stališče Češkoslovaške do vseh perečih problemov.

V diplomatskih krogih z največjo napetostjo pričakujejo ta proglas, ki bo predstavljal po splošni sodbi definitivni zaključek češkoslovaških koncesij Nemcem. Na izjave, ki jih bo podal prezident češkoslovaške republike dr. Beneš, bo nato vsekakor moral odgovoriti nemški kancelar Hitler in jasno označiti stališče Nemčije.

Preiskava o dogodkih v Moravski Ostravi

Praga, 9. sept. AA. (DNB) Krajevni odbor sudetsko-nemške stranke v Moravski Ostravi objavlja, da je član Runcimanovega odposlansva major Saton včeraj neznatoma obiskal strankino pisarno, kjer se je poudarilo o včerajšnjih dogodkih. Nato je obiskal policijsko ravnanstvo, kjer je ostal 2 uri in zbral podatke o predvčerajšnjih dogodkih.

Izredno važen posvet v Londonu

Opozicija zahteva izredno sklicanje parlamenta
Nenadna seja ožjega kabinetnega sveta —

London, 9. septembra. br. Ves včerajšnji dan je potekel v znaku živahnih diplomatskih razgovorov. Ministrski predsednik Chamberlain, ki se je predčasno vrnil iz Balmorala na Skotskem, kjer se je mudil več dni kot gost angleškega kralja, je prišel že navezdogaj v svoj urad v Downing Streetu, kjer je najprej sprejel zunanjo ministra lorda Halifaxa, s katerim je dolgo razpravljalo o mednarodnem položaju, zlasti o češkoslovaškem problemu. Pozneje so bili k tem razgovorom pritegnjeni tudi državni podtajnik zunanje ministrstva Cadogan, diplomatski svetovalec angleške vlade Vansittart in finančni minister Simon. Konferenca je trajala nad dve in pol ure.

Popoldne se je pri ministrskem predsedniku Chamberlainu sestala ožja kabinetna sveta, ki je po zbiranju poučenih krogov sprejel izredno važne sklepe. Pozornost je zbudilo dejstvo, da so temu svetu prisostvovali poleg drugih tudi ministri za državno obrambo, minister vojske in minister za letalstvo.

Ministrski predsednik Chamberlain je konferiral tudi s predstavniki opozicije.

Angleško delavstvo zahteva odločen nastop v obrambo ČSR

Skupen proglas delavske stranke in največje organizacije angl. delavstva „Trade Union“

London, 9. sept. br. Delavska stranka je skupno z največjo delavsko organizacijo, tako zvano „Trade Union“ izdala proglas, v katerem zahteva, naj vlada skliče izredno zasedanje gornje in spodnje zbornice in se jasno izjavi glede svoje politike v Srednji Evropi.

V proglasu se navaja, da v nobeni državi narodne manjšine ne uživajo toliko pravic in toliko ugodnosti ter tolikšne enakopravnosti, kakor na Češkoslovaškem. Sedaj se od Češkoslovaške zahteva, naj se odpravi svoji demokraciji in dopusti v svojih mejah uvažanje totalitarne sistema. Taka zahteva je popolnoma nedržljiva z integriteto in neodvisnostjo države. Spoštovanje do lastne svobode zabranjuje češkoslovaški vladi, da bi dopustila, da se sudetske pokrajine podvržejo kontroli narodnega socializma. Angleško delavstvo odreja Angliji in vsaki drugi državi in vladi pravico, izvajati na Češkoslovaški diplomatski ali kakršenkoli drugačni pritisk, da bi jo prisilili na tako ponizanje. Angleško delavstvo nima ničesar proti nemškemu narodu in je bilo prvo, ki se je v največji dobri nemške zgodovine zavzelo za sporazum z Nemčijo. Napočil je trenutek, ko je potrebno pozitivno poseči v ta razvoj dogodkov. Ni nobenega dvoma več, da gre tu za obrambo pred napadi in za ohranitev miru. Angleška vlada ne sme pustiti nemške vlade v dvomu, da se bo

Nemške demonstracije v Pragi

Praga, 9. septembra. AA. Snoči je množica 30.000 ljudi, večinoma sudetskih Nemcev, na trgu Privadiov priredila manifestacije prepevač „Deutschlandlied“ in pa „Horst-Wessel Lied“. Policija je vzdrževala red, vendar pa se ji ni posrečilo preprečiti spopade in so bila na nekaterih poslopijih razbita okna.

Lord Runciman na praškem velesejmu

Praga, 9. septembra. br. Lord Runciman je včeraj dopoldne v spremstvu svoje soproge in članov svoje misije obiskal praški velesejmej.

Protesti proti pisanju „Timesa“

London, 9. sept. e. Londonske „Times“ so objavile članek, v katerem zahtevajo, naj se revidirajo meje čsl. republike in nemške pokrajine priključijo Nemčiji. Ta članek je izval velik ogorčenje v mednarodnih krogih, ker so prvotno smatrali, da je to oficijelno stališče angleške vlade. Češkoslovaški poslanik v Londonu dr. Masaryk je zaradi „Timesovega“ pisanja takoj protestiral v zunanjem ministrstvu, kjer so mu pa zagotovili, da se Anglija ne strinja s tem pisanjem ter da vztraja angleška vlada pri dosedanjih svojih politikih. Včeraj sta se v zunanjem ministrstvu oglašila tudi francoski veleposlanik Corbin in ruski poslanik Majski, ki sta se v imenu svojih vlad pridružila protestu dr. Masaryka. Ob tej priliki je angleška vlada ponovno dala zagotovilo, da članek v „Timesu“ ni bil inspiriran s službene strani.

Zatrjuje se, da je razpravljalo z njimi o izrednem sklicanju spodnje zbornice. V imenu opozicije je postavil to zahtevo major Attlee, opozarjajoč, da je glede na napetost mednarodnega položaja neobhodno potrebno, da čuje vlada tudi mnenje spodnje zbornice.

V vladnih krogih zelo resno presoja položaj. To dokazuje tudi komunik, ki je bil izdan snoči in ki naglašja, da je zunanji minister lord Halifax odločil svoj odhod v Zenevo na zasedanje sveta Društva narodov, ker je glede na mednarodni položaj neobhodno potrebno, da ostane v stalnih in najtesnejših stikih z ministrskim predsednikom in ostalimi člani vlade.

Zvečer so se posvetovanja v predsedstvu vlade nadaljevala globoko v noč. Zunanji minister Halifax in finančni minister Simon sta zapustila predsedstvo vlade šele po 22. uri. Posvetovanja pri predsedniku vlade so trajala štiri ure.

Kakor se doznava, bo v ponedeljek plenarna seja angleške vlade, ki ji pripisujejo izredno važnost, ker bodo na tej seji sprejete važne odločitve.

zdržila s Francijo in Rusijo in se skupno z njima zoperstavila vsakemu napadu na Češkoslovaško. Angleško delavstvo zahteva, da angleška vlada prevzame iniciativo za to in je lahko prepričana, da bo tako politiko odobrala in podpiral ves angleški imperij.

Nemci naj povedo kaj hočejo!

London, 9. sept. h. „Yorkshirepost“ v daljšem članku poziva vodstvo sudetsko-nemške stranke, naj jasno pove, da predlogov češkoslovaške vlade ne more sprejeti, dokler nanje ne pristane Hitler. Dosedanja zavlačevalna taktika sudetskih Nemcev upravičeno zbija sum, da Nemci sploh ne dopuste, da bi prišlo do mirne ureditve.

Politični čezgornik

Beseda o zaprisegi članstva

Nekdo je pristopil k društvu, ki zaprisega svoje na novo vstopilce, da se bodo točno in vestno ravnali po pravilih in zvezo služili namenu društva. Sedaj bi rad izvedel, ako taka prisega drži. Da bi bil na jasnem v tem vprašanju, se je obrnil na uredništvo »Bogoljub« s prošnjo za pojasnilo. Postavil je vprašanje: »Ali prisega prav tako drži, četudi se ne prišteje prostovoljno, ampak recimo na ukaz ali zaradi pritiskov?« »Bogoljub« na to vprašanje odgovarja: »Ni nam znano, da bi bilo kje tako društvo ali podobna organizacija, ki bi pod prisego zahtevala spoštovanje društvenih pravil... Da je zaprisega prava in veljavna pred vsem in pred Bogom, se zahteva: a) namen, da hočeš res prisesti, in pa b) besedilo, s katerim se Bog izrecno po to smislu je prišlo poklicati. Obetavna prisega, s katero se človek obveže, da hoče kaj storiti v vaši zadevi, veže pod smrtnim grehom. Če gre le za majhno stvar, pa pod malim grehom. Prisega, ki je bila s silo ali strahovanjem storjena, drži. More pa jo cerkvena oblast razrešiti, v kolikor ne škoduje kakemu tretjemu. Obveznost prisige, s katero se obetavno zavežemo kaj storiti, preneha, če ni več pogoja ali svrhe, s katero je bila storjena, ali če se je stvar prisige bistveno spremenila. Ako bi v kakem društvu res imeli obetavno prisego, bi obveznost prenehala, če kdo izstopi iz pametnega razloga...« — Vemo za katero društvo gre, zato nas odgovor na ono vprašanje, da je zelo spretno in previdno sestavljen, prav nič ne preseneča. Sicer pa naj dočim, ki bi rad gotovo društvo zapustil, ker je vstopil vanj na ukaz in prisiljeno, nikar ne peče veste izstopa. Ne glede na »Bogoljub«, ki mu pa itak tudi daje odvezo, naj kar mirno obrne hrbet vsiljenemu mu društvu in naj bo preprčan, da bo s svojim izstopom obdržal vse ostalo članstvo, ki mu je nad vse zoprno, ako se kdo štiti v njegove vrste, kamor ne spada ne po svojem mišljenju in ne po nagnjenju. Torej!

Ali smo trije narodi ali eden?

»Samouprava«, glavno glasilo JKR, razpravlja o problemu, smo-li Srbi, Hrvati in Slovenci en narod ali trije narodi in izvaja: »Da isto Srbi, Hrvati in Slovenci zares trije posebni narodi, maverč eden eden, dokazuje dejstvo, da so iste krvi, iste govorice in iste jezike. Dejstvo, da se en del našega naroda smatra in čuti kot srbski, drugi kot hrvaški in tretji kot slovenski narod ne dokazuje ničesar. Ne dokazuje ničesar v toliko, ker bi se vsaki, ki se smatra za Hrvata, prav tako lahko smatral tudi za Srba in narobe. Nič ne bi mu tega ne mogel osporaviti. Enostavno zato ne, ker vsak Hrvat poseduje, vse one posebnosti (kri, poreklo, jezik... torej) posebnosti, s pomočjo katerih se ugotavlja narodna pripadnost, ki jih poseduje tudi Srb. Kakor bi vsak Srb lahko trdil, da je Hrvat in kakor bi vsak Hrvat lahko trdil, da je Srb, oziroma Slovenec, pa bi mu nič ne mogel dokazati nasprotno — tako bi ne bilo mogoče, da bi se ta isti Srb, Hrvat ali Slovenec ne mogel izdajati za Angleža, enostavno zato ne, ker ne poseduje niti ene izmed posebnosti tega naroda. To, kar neki puhloglavci trde, da Srbi, Hrvati in Slovenci niso en narod, maverč trije, je smešno in nelogično, prav tako, kakor bi bila smešna in nelogična trditev, da bratje Petroviči nam zategadelj, ker se eden imenuje Peter, drugi Jazek in tretji Francek, niso veli Petroviči, maverč samo Petri, Jazeki in Franceki. Toliko o vprašanju treh narodov!«

Svojevrsne ženitve

»Subatice novine« poročajo: »V Zagrebu je bil pred kratkim osnovan neke vrste »ženitveni zavod«, ki so ga ustanovili Židje. Židje zavoda je, da najde čim večje število Jugoslovenov, kandidotov za ženitev, ki bi se oženili z neznanimi Židinjami iz bivše Avstrije, in kar je najbolj zanimivo, oni v tem svojem poslu uspevajo, ker je bilo v kratkem času sklenjenih v Zagrebu več takih zakonov, ne da bi ženitve videl nevesto, pa je najbrže sploh v življenju ne bo videl. Mesto neveste dobi ženin od »ženitvenega zavoda« 5 do 10 tisoč dinarjev, vendar pa se mora takoj pred notarjem odreči svoje zakonite žene. Na ta način bogate dunajske Židjine postanejo naši državljanke. Po »ženitvi« prihajajo v Zagreb in odvarjajo trgovine. Med njimi so tudi take, ki so po poklicu zdravnice, profesorice, advokatinje in inženjerke.«

Nacistična pohvala

»Vreme« objavlja dopis svojega berlinskega poročevalca o razgovoru, ki ga je imel z »gauleiterjem« Streithofer, ki je eden izmed prvakov nacionalsocialistične stranke in izdajatelj znanega list »Der Angriff«. Streicher se je napram dopisniku »Vreme« izrazil o Jugoslaviji takole: »Bolj kakor kdorkoli drugi znamo mi bivši vojniki ceniti Srbe in Jugoslavljanje. Treba je prepoznati mnogo sveta, predno se najde narod, čije moralne kvalitete bi bile tako visoke, kakor pri Srbih. Samo tak narod, kakor je srbski, more nuditi gostoljubnost tudi sovražniku.« Na koncu je Streicher izrazil željo, da bi posetil Jugoslavijo in se naučil jugoslovenskega jezika.

Ni resno, da bi povzročalo skrb

»Slobodna misao«, ki izhaja v Nikitcu v Crni gori, piše: Pri nas je sedaj na »dnevem redu« nerazpoloženje proti tem in onim sodržavljancem: proti Črnogorcem, proti Rusom, prav posebno pa so proti Črnogorcem nerazpoloženi Srbi. Od tej pojavi bi se človek kar razburil. Toda to ni nič resnega, kar bi lahko povzročalo skrb. Ozrite se na vse strani po naši državi, pa boste povsod našli kakšno nerazpoloženje proti komurkoli. V Vojvodini boste čuli, da zabavljajo proti Balkancem, Srbom iz Srbije in Crne gore, češ da jim odjedajo kruh. Celo naš klasični Jug ni nič prav dobro razpoložen proti nam Črnogorcem. Ni

Francoski bojovníki prirčno sprejeti

Poleg predstavnikov javnosti jih je toplo pozdravila tudi velika množica Ljubljancev

Ljubljana, 9. septembra. Kako vedno ob takih prilikah je tudi včeraj Ljubljana ob prihodu francoskih vojakov iz Francije izpraznila svojo naklonjenost smotom naroda, ki se je ob usodnih trenutkih naše narodne zgodovine boril z namu za svobodo in pravico.

Že v Bohinjski Bistrici so bili francoski bojovníki, člani formacije Poilus d'Orient prirčno sprejeti. Na Blatu so obkrožili lepoto naših gor, v Ljubljano so pa prispele popoldne okrog 17. ure. Na kolodvoru jih je pozdravila množica Ljubljancev. Banško upravo je zastopal načelnik prosvetnega oddelka dr. Sušnik, mestno občino načelnik dr. Mole. Na čelu številnih članov oficirskega zbora je bil divizionar Djordje Lukić, navzoče je bilo odposlanstvo združenja rezervnih oficirjev a podpredsednikom inž. Bevcem, odposlanstvo Združenja jugoslovenskih dobrovoljcev s predsednikom ljubljanske sekcije prof. Jerasom, zastopniki Zdrženja invalidov in zastopniki naci-nah, kulturnih in stanovskih organizacij. Častni četi vojske je poveljeval kapetan Bralović.

Ob navdušenem vzkljikanju množice so francoski bojovníki stopili iz vagonov. Pozdravil jih je najprej inž. Lado Beve. Po

maršjezi, ki jo je zaigral vojaška godba, je pozdravil goste prof. Jeras, ki je v imenu dobrovoljcev, ki so se borili s francoskimi junaki na solunskem bojišču za osvoboditev, obudil spomine na dogodka pred 20 leti, ko je bilo s francosko in jugoslovensko krvjo blagoslovljeno prijateljstvo med našim in francoskim narodom.

V imenu banške uprave je pozdravil goste tudi dr. Sušnik, v imenu mestne občine pa dr. Mole. V imenu ljubljanske francoske kolonije je rojake pozdravil še francoski konzul g. Remérand, nakar se je vodja gostov in predsednik Poilus d'Orient, general Chantérac zahvalil za dobrodošlico. Vojaška godba je zaigrala našo državno himno, prapor francoskih bojovníkov in prapor naših dobrovoljcev so se poklonili, gostje in domačini so vzkljkali našemu kralju in francoski republiki.

S kolodvora so gostje ob spremstvu množice napotili z godbo na Napoleonov trg, kjer je general de Chantérac položil lep venec pred obelisk. Nato so gostje položili venec še pred spomenik kralja Petra I. Osvoboditelja pred magistratom. Po svečanostih so se gostje okrepili v restavraciji na kolodvoru, z večernim vlak

DNEVNE VESTI

— Letošnja velika skupščina Drušbe sv. Cirila in Metoda bo v nedeljo 11. t. m. v Ptuju. Pozivamo ponovno vse mariborske žlahe in prijatelje te se danes prepotrebne in nesebično delujoče družbe, da se v čim večjem številu udeležijo letošnje proslave in tako obenem najučinkovitejše manifestirajo za slovenski Ptuj, ki so ga hoteli Schoschitaritschi, Sellinschegg in drugi pragermani spremeniti v nemško območje trdnjavo. Podprimo duhovno in gmožno našo najzaslužnejšo narodno-obrambno organizacijo, ki mora žal še v srobnosti Jugoslaviji rečevali lastne otroke pred neoviranim potujočim. Zato v nedeljo vsi v Ptuj.

— Konferenca gospodarskih zbornic. V dvorani beogradske Trgovske zbornice se prične v ponedeljek konferenca delegatov vseh trgovsko-industrijskih zbornic in trgovsko-industrijskih odelov skupnih zbornic. Na dnevnem redu so izpremembe in dopolnitve uredbe o volitvah svetnikov trgovskih, obrtnih in industrijskih zbornic, izpremembe in dopolnitve odredb o pridobitvi, izpremembe odredb o državni dajnici banovninam iz dohodkov davkov na poslovni promet, predlog glede koncesioniranja komisijskih podjetij in trgovskih zastopništev s skladiščem, sporazumno določanje davčne osnove za poslovni promet in reforme davka na poslovni promet za drva. Ljubljanski zbornico bo zastopal na konferenci njen generalni tajnik g. Ivan Mohorič.

— Vpisovanje in Legator Enoletni trgovski tečaj v Mariboru je ta teden dopoldne in popoldne, ob nedeljah in praznikih samo dopoldne v šolski pisarni, Vrazova ulica 4. Učni program in pojasnilo brezplačno. Lastni dijaški internat. Začetek 9. septembra. Državni uslužbenec in manj premožni uživajo daljnosežno znižanje šolnine!

— Pisatelj Andre Gide toži v Zagrebu. Znani francoski pisatelj Andre Gide in pariška založba Gallimard sta vložila v Zagrebu tožbo zaradi kršitve avtorskega prava. Toženo je založništvo »Moske« odnosno njen odgovorni urednik Daniel Ivanović in sicer zato, ker je lani izdalo prevod Gidovega dela »Retour de Urss«, ne da bi imelo zato dovoljenje avtorja in pariškega založništva. Gide zahteva 4250 din odškodnine.

— V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Petra II. je bila 6. t. m. dopoldne na Bledu v gradu Suvojava varietna predstava artistov velesejskega varieteta. Artisti so odpeleli za velesejske dvorni avtomobili in jih tudi pripeljali nazaj. Igrala je godba kraljeve garde. Predstavo so si ogledali Nj. Vel. kralj, kraljica, vsa visoka kraljevska in princvska družina in dvorno osebje. Varietna predstava je bila nadvse posrečena, visoki gledalci pa zelo zadovoljni. Artisti so bili odlikovani s srebrnimi kolajnam za zasluge kraljevskemu domu.

HOČEŠ BITI:

stenograf
strojepisec
knjigovodja
korespondent
tajnik
pis. uradnik
dober trgovec

vpisi se **nujno** v Trgovsko učilišče in stenografski inštitut **ROBIDA**, Ljubljana, Trnovska 15. **čimprej**, ker je število učencev omejeno.

— Solška ladja italijanske vojne mornarice pred Sibeničkom. Včeraj jutraj je priplula pred Sibeničkom velika solška ladja italijanske vojne mornarice »San Giorgio«. Pred Sibeničkom ostane do ponedeljka. Na ladji so gojenci italijanske pomorske vojne akademije.

— Velesejem je bil doslej deležen že lepšega obiska, kar je nedvomno uspeh prireditelje, zlasti se, ker obiskovalci odhajajo v resnici zadovoljni. Ker so pa številni posebnosti razstave zelo obširne, a predvsem razstava fotografije, se večina obiskovalcev vrača, saj ni moglo, da bi si ogledali vse v enem dnevu. Mnogi so bili izredno presenečeni na razstavi fotografije, saj nikakor niso pričakovali, da se jim to na njej odkrilo tokoli novega in lepega. Prav tako je velika likovna umetnost za obiskovalce zelo presenečenje. Gospodarski oddelki velesejske zaradi obsežnih kulturnih razstav ni trpel, čeprav je nekoliko manjši, a je na njem tembolj žrjavno. Veščinski prostor je posebno privlačen, ker nudi v resnici nepriljubljeno zabavo. To velja zlasti za izvirne varijske predstave, saj se je velesejski upravi posebej pridobiti artiste svetovnega slovesa. Popoldanske predstave so brezplačne, povsem zasedena je pa tudi dvorana zvečer, kljub vstopninam. Obsežni zabavni park nudi po utrudljivem romanju skozi paviljone prijeten počitek in zabavo, privlačuje pa občinstvo tudi v urah, ko je drugi del velesejske zaprt.

KINO SLOGA — Tel. 27-30

Danes poslednjic

Junaki Zapada

Ken Maynard in njegov konj Tarzan

— Pojačana tujkoprometna propaganda na Madžarskem. Da bi pojačala propagando in informacijsko službo o Jugoslaviji na Madžarskem, je direkcija društva PUTNIK odredila kot svojega propagandnega-informativnega uradnika pri Jugoslovenskem konzulatu v Budimpešti g. Vladislava Zubkoviča. Zveza za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, naproša izdajatelj tujkoprometnih edicij, prospektov itd., da mu dostavi čim več propagandnega materiala na naslov: Jugoslovanski konzulat, Budapest IV., Veres Palae ucca 17.

— Lepo vreme na Primorju. Tudi na Primorju letos niso imeli sreče z vremenom. V začetku sezone je bilo zelo vroče, avgust je bil pa hladen in deževen. Zdaj je pa na vsem Primorju zavladalo lepo vreme. Mnogi letoviščarji so bili odpotvali zaradi slabega vremena, zdaj se pa vračajo. V Split je prišlo v sredo več skupin letoviščarjev iz Madžarske in Nemčije, parnik »Kralj Aleksander« jih je pripeljal iz Benetk 160, med njimi 100 švicarjev. Po informacijah turistične zve-

ze v Splitu so izgledi za jesensko sezono zelo dobri. Posebno veliko zanimanje za jesensko sezono na Jadranu kažejo Angleži, švicarji in Nemci.

— Iz Dubrovnika nam poročajo, da naša nedavna vremenska poročila glede Dubrovniške temperature so bila napačna. V našem listu omenjena temperatura je bila namreč v omenjeni najnižja, ne pa najvišja. V Dubrovniku je bila letos temperatura zelo visoka, nika je bila dolgo znašala v sobah od 30° C tako da je dolgo znašala v sobah od 30° C do 32° C, na solncu pa je bila letos maksimalna temperatura 60° C, dočim je povprečna temperatura na solncu v avgustu znašala okoli 50° C, tako da so se Dubrovčani počutili, kakor bi bili v Afriki.

— Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo deloma oblačno, sicer pa stanovito vreme. Včeraj ni nikjer v naši državi deževalo. Vse torej kaže, da je zaenkrat konec deževja in da bomo morda vendarle dočakali vsaj nekaj lepših jesenskih dni. Najvišja temperatura je znašala včeraj v Sarajevu 30, v Beogradu 26, v Splitu 25, v Kumboru 24, v Dubrovniku in Zagrebu 23, v Ljubljani, Mariboru in na Rabu 21, na Visu 19 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 763.6, temperatura je znašala 9.2.

— Prepovedan prehod goveje širine iz savske v dravsko banovino. Ker se je pojavila v samoborskem srezu silnava, je sedna občina Velika dolina v dravski banovini prepovedala vsak prehod goveje širine iz savske v dravsko banovino in narobe. Mnogi kmetje, zlasti prodajalci drv iz gorskega in iz sosednih krajev dravske banovine, ki vozijo z volmi drva v Bregano in dalje v Samotor, se morajo vračati. Pri zadeti so zlasti kmetje, ki imajo polje na drugi strani banovinske meje, ker jih ne morejo obdelovati.

— Bivši egiptski kediš v Splitu. Pred Splitom je zasidrana že več dni velika jahta »Nimet Alah«, s katero se vozi po Jadranu bivši egiptski kediš Abas Hilmi II. Jahta stoji pred Splitom že od začetka septembra. Bivši kediš si je s svojimi prijatelji ogledal okolico Splita in tudi v Splitu samem se je večkrat mudil.

— Obstreljen pri preganjanju tatov. V torko ponoči so skušali vdreti v hišo posestnika Janeza Ostanka v St. Lovrencu pri Veliki Loki na Dolenjskem tatovi. Vlomilci pa so zbudili domačega sina Ivana, ki se je brž opravi in skočil skozi okno. Tatovi so Iv

Kaj je z barvno fotografijo

V paviljonu M na velesejnu je lepo prikazana sedanja stopnja barvne fotografije

Ljubljana, 9. septembra. Mnogi ljudje prezirajo na razstavi fotografije, kar bi jih moralo najbolj zanimati: v paviljonu M je lepo prikazana sedanja stopnja barvne fotografije. Barvne fotografije, pozitivni unikatni, so razstavljeni pod steklom in osvetljeni. Majhne sličice so in morda jih prav zaradi tega mnogi obiskovalci le ovrknejo s pogledom. Reporter se je obrnil na tajnika Fotokluba ing. L. Michelijsa, da bi mu poljudno razložil princip barvne fotografije in njene probleme.

Barvna fotografija je prav za prav že zelo stara, a rabili so jo le v tiskarstvu. Po tem starem klasičnem postopku so delali in še delajo v tiskarnah barvne slike. Za eno sliko so potrební trije posnetki in trije kljšeji, da prenesejo vse tri osnovne barve na papir, drugo čez drugo.

Bolj praktična uporaba barvne fotografije se je uveljavila v začetku tega stoletja s famozno Lumièreovo avtochromovo ploščo. Lumièrejev postopek je podoben tiskarskemu, toda razlika je v tem, da je raster prenešen v emulzijsko plast, tako da je mogoče izdelati barvne fotografije pozitivne, a unikatne? Tudi po postopku Agfa, je lahko izdelati le unikat. Lipmanov postopek, ki ga je tudi treba omeniti, če se ozremo na zgodovinski razvoj barvne fotografije, je manjše praktične vrednosti za slovesno uporabo.

Pravni kinofotografije je mnogo pripomel razvoj barvne fotografije, ki bi se je lahko posluževali tudi fotoamaterji. V postopku prihajata predvsem dva postopka. Autochrome in Kodachrome filma, ki jih lahko uporabljajo že amaterji. Filmi za barvno fotografijo so že tako občutljivi, da je mogoče napraviti momentne posnetke tudi ob slabem vremenu. Torej v prometu sta samo še dva filma za barvno fotografijo, ki lahko služita fotoamaterjem.

Vendar je barvna fotografija že rešen problem, kar se tiče posnemanja, pa tudi projekcije barvnih pozitivov unikatov, ki žare v krasnih barvah, kakršnih najbrž ne bo mogoče dočeti pri reprodukciji v dobljenem času. Toda kljub temu je barvna fotografija šele na pol poti, ker še niso izmislili primerne metode, cenega ter zanesljivega načina reproduciranja barvnih posnetkov, še vedno je treba reproducirati barvne posnetke s trikratnim prenašanjem osnovnih barv na papir. Zato barvna fotografija ne bo še tako kmalu dobila večjega pomena za fotoamaterstvo. Reprodukcijski postopki so še preveč komplikirani in predragi, barvna fotografija kot unikat je pa seveda še tudi precej draga. Nekaterim se tudi zdi, da barvni posnetki unikatni kljub vsej svoji dovršenosti vendar ne dajejo tistega, kar bi rad dosegel človek, ki ima pravi čut za barve. V teh posnetkih so barve še preveč nasičene, preveč težke, pastozne. Morale bi biti bolj podobne akvarelnim.

Sodobni reprodukcijski načini barvne fotografije so rentabilni samo pri velikih nakladah. Postopkov je več (gumi, pigment, izobromni tisk in bromoljni pretisk) in kakor napovedujejo strokovnjaki, se bodo kmalu še poenostavili tako, da bo mogoče slej ali prej delati barvne kopije fotografij na papir. Zdalj delajo še polkuse.

Ko bomo lahko delali vsi barvne fotografije kakor zdaj navadne, ne smete misliti, da bo sleherni fotoamater ustvarjal umetnine. Nekateri poznavalet barvne fotografije so v tem zelo skeptični. Boje se, da se nam obeta poplava kiča, kajti za barvno kompozicijo bo treba še mnogo večjih sposobnosti kakor za črno-belo odtenke. Zato bodo mojstri barvne fotografije zelo redki. Silkarjem se torej ne bo treba bati, da bi jim barvna fotografija konkurirala.

sem. Počastjen po takem obdobju, ki je amejal zaupal recept svojega uspeha, ker mu je bila objubil, da ne bo tega nikomur povedal.

Tako je torej v svoje začudenje svedel, da ta moč ne stori nič najmanjšega škoda, ne da bi se poprej obrnil za nasvet na neko damo, ki mu je bila sestavila horoskop in ki je poznala njegovo usodo bolj od njega samega. Tako so redimo dnevi, ko se sploh ne loti nobenega dela, ker njegova konstelacija ni ugodna. Ob drugih dnevih se ne približa nobeni lepi ženski, ker mu stoji Venera v opoziciji. Lepa žena se je vedno zanimala za taka vprašanja in zato je prosila bogatega industrijskega, naj ji da naslov vedeževalke. Tudi sama bi bila rada dala z njeno pomočjo svoji usodi drugo smer.

Nasi dneva dne je sedela že zgodaj zjutraj v sprejemnici dotične dame. Mislila je, da bo zagledala pred seboj staro, skldičeno čarovnico s krokarjem, mrtvaško lobanjo in drugim čarovniškim inventarjem. V resnici jo je pa sprejela mlada, lepo oblečena dama, ki si je najprej zabeležila datum njenega rojstva, češ, da ji po širje horoskop čez tri tedne, ker prej ne uide. Potem si je še ogledala dlani njenih rok, zmajala neopazeno s svojo lepo glavo in se prijazno poslovila od dame. Tako je minilo več tednov in končno je horoskop prišel. V kuverti je bil pa prilozhen listek, na katerem je stalo: »Spoštovana gospa! Pošiljam vam priloženo naročni horoskop. Ni moja krivda, če za vas ne bo imel pričakovane pomena. Sestavljen je namreč za neko drugo damo in sicer za tisto, ki je bila res rojena v letu, katerega ste označili za svoje rojstno leto. Z odličnim spoštovanjem...«

Cloveštvo potrebuje vero in vzpodbudo; toda vzpodbudo ko dejanjem črpa v prvi vrsti iz zgledov drugih.

Nihče ni upravičen delati zlo iz nagibov smotnosti.

Zavidati pomeni pripustiti svojo lastno manjvrednost.

Eden izmed vzrokov, zakaj se mleko skisalo, je tudi ta, da ležite poleti v postelji še tri ure potem, ko vam je mlekarica postavila mleko na prag.

Dober, moderen roman lahko napiše ba je samo tisti, ki je mnogo trpel. Prečitajte si en tak roman in lahko boste začeli takoj pisati moderen roman.

Kar si mislimo, kar vemo in v kar verujemo, to ni končno tako važno — važno je to, kar delamo.

Pravo junaštvo je v tem, da stojimo nad vsemi nadlogami življenja, pa naj nas pozovejo na boj v kakršnikoli podobli.

Resnica, izgovorjena s slabim namenom, je slabša od največje laži.

Nikoli se nam ne zdi zemlja tako velika, kakor če imamo prijatelje daleč; takrat čutimo njeno velikost in daljavo.

Merilo pravega značaja človeka je to, kar bi storil, če bi bil prepričan, da to ne bo prišlo na dan.

Najbogatejša rodbina sveta

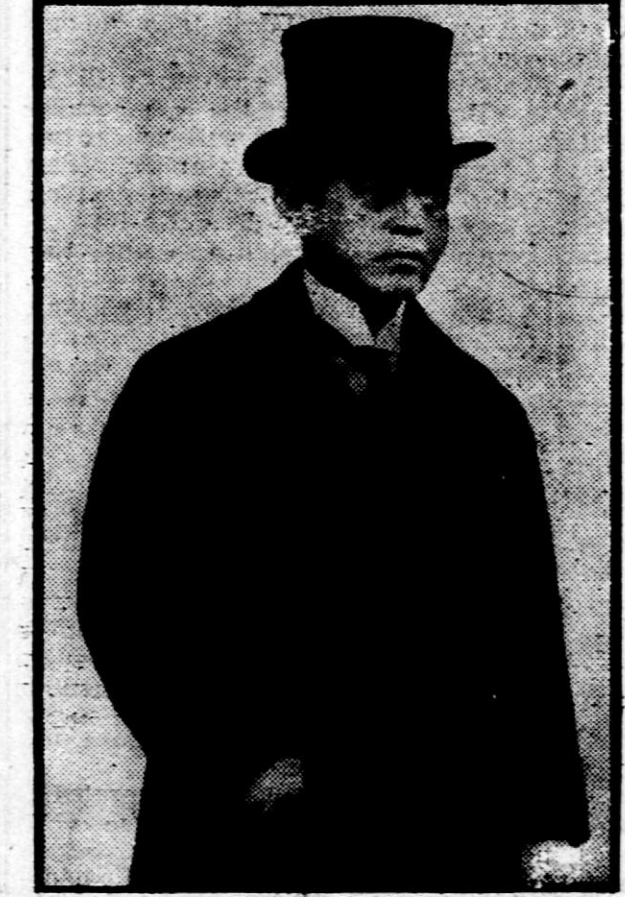
Japonski koncern Mitsui zaposluje nad 80.000 delavcev in uradnikov

Indijski nababi so prišli zaradi svojega bogastva v pregovor, v povojnih letih se je pa govorilo že o vsakem bogatem vladarju indijskih držav, odvisnih ali neodvisnih, da je eden najbogatejših ljudi na svetu. Pri ugaibanju, kdo je najbogatejši človek, je bilo treba vedno računati tudi z ameriškim bankirji in industrijskim magnati in vprašanje, kdo je največji bogataš na svetu, še vedno ni našlo odgovora. Če pa vzamemo za podlago računov namestno premoženje posameznikov, premoženje cele rodbine ali rodu in prvi pomen tega premoženja, odpadajo vsi spori. Najbogatejši rod na svetu je rodbina japonskih industrijskih magnatov Mitsui, za katerimi daleč zaostajajo tudi njihovi tekmeči na Japonskem Mitsubishi.

praktične pobude in pridobitve civilizacije, je hodil na tem polju hitreje svojo pot. Uvedel je tudi kratke odmori v delovnem času in za odgovorne uslužbence kratak dopust.

V zgodovini rodu Mitsui lahko zasledujemo ves razvoj Japonske od malo pomembne agrarne države do industrijske velesile. Poedini člani rodbine so globoko posegli tudi v japonsko politiko. Mitsui so inspirirali in večinoma tudi financirali japonsko prodiranje v Mandžurijo. Zdalj zaposluje koncern Mitsui nad 80.000 delavcev in uradnikov v prvogovornih in rudnikih, v železarnah in ladjedelnicah, v trgovinah in banjah, na plantažah bombazevine, gumija, čaja in tobaka, v papirnicah in drugih industrijskih podjetjih, razen tega pa kontrolira mnoga druga podjetja na Japonskem in drugod po svetu, v kolikor spadajo v območje tega ogromnega koncerna.

Poedini rodbinski člani imajo pa razmeroma malo neposredne koristi od vsega tega bogastva. Celo poglavarja rodbine veže tradicija kot vrhovni zakon. Mlajšje člane vežejo rodbinski zakoni tako, da niti v najbolj osebnih zadevah ne morejo odločiti sami. O njihovih zakonskih zvezah odloča poglavar rodbine, kakor se odloča v vladarskih rodbinah v skladu z državnimi ali političnimi interesi.

Obe imeni sta znani kot imeni močnega industrijskega koncerna, ki so njih izključni lastniki člani obeh rodbin. Ime Mitsui se pojavlja v japonski zgodovini prvič v Ko-humbonih časih